

24 februarie 2014

Dj-8 nr. 94

AVIZ

la proiectul de lege pentru completarea articolelor 449 și 450 ale Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2013

(nr.65 din 18.02.2014)

Direcția generală juridică a examinat în mod prioritar proiectul de lege sus-menționat în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea privind actele legislative nr.780/2001 și expune următoarele considerente.

I. Observații generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind în corespundere cu art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Scopul proiectului, potrivit notei informative, constă în suplinirea normelor Codului de procedură civilă al Republicii Moldova (CPC) în partea ce ține de temeiurile declarării revizuirii și a termenelor de depunere a cererii de revizuire.

Menționăm că, în urma modificărilor operate la CPC prin Legea nr.29/2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, art.XI pct.16, a fost abrogată lit.f) din art.449 din CPC, care statua ca temei de declarare a revizuirii - *aplicarea unei legi declarate neconstituționale de către Curtea Constituțională*. Ulterior, fiind sesizată, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.16 din 25 iunie 2013 a declarat neconstituțional art.XI pct.16 din Legea nr.29/2013.

Totodată, remarcăm că potrivit alin.(1) din art.28¹ din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea Constituțională, Guvernul, în termen de cel mult 3 luni de la data publicării hotărârii Curții Constituționale, prezintă Parlamentului proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea sau abrogarea actului normativ sau a unor părți ale acestuia declarate neconstituționale. Proiectul de lege respectiv va fi examinat de Parlament în mod prioritar.

II. Obiecții de conținut și de tehnică legislativă

3. La pct.1 din Articolul unic, se propune completarea art.449 „Temeiurile declarării revizuirii” din CPC cu o nouă literă, e¹) cu următorul cuprins: *„a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a*

încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.”.

➤ Din redacția propusă, conchidem că revizuirea în temeiul expus la litera e¹), poate fi declarată doar dacă cumulativ:

- *a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și*

- *la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale;*

Astfel, nu este clar dacă va putea fi declarată revizuirea în cazul în care a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională însă la judecarea cauzei nu a fost solicitată ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În acest context, remarcăm că potrivit pct.81) din Hotărîrea Curții Constituționale nr.16/2013: *„cadrul legal național urmează să reglementeze posibilitatea revizuirii hotărîrilor judecătorești în cazul în care printr-o hotărîre a Curții Constituționale a fost declarată neconstituțională o anumită prevedere legală, în temeiul căreia a fost emisă hotărîrea judecătorească”.*

➤ Totodată, atragem atenția și asupra ambiguității sintagmei *„sau din hotărîrea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului”* din dispoziția literei e¹).

Or, conform pct.84) din Hotărîrea Curții Constituționale nr.16/2013, concluzionînd, Curtea menționează necesitatea persoanei de a beneficia de posibilitatea retractării unei hotărîri judecătorești prin intermediul *revizuirii* în cazul în care prin hotărîrea Curții Constituționale **s-a constatat că prin actul normativ declarat neconstituțional și care a fost aplicat la emiterea hotărîrii judecătorești irevocabile s-au încălcat drepturile și libertățile fundamentale garantate de Constituție și Convenția Europeană, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decît prin revizuirea hotărîrii pronunțate.**

4. Potrivit art.36 alin.(3) din Legea nr.780/2001, dacă se modifică sau se completează un *singur articol* dintr-un singur act legislativ, în titlul actului de modificare sau completare se face referire expresă la articolul modificat sau completat și la actul respectiv.

Întrucît, prin proiectul de lege se propune completarea a două articole din Codul de procedură civilă, sugerăm ca din *titlul proiectului* și din partea dispozitivă a *Articolului unic* să se excludă referințele la articolele supuse completării.

Procedura legislativă de înaintare a proiectului spre examinare în Parlament, a fost respectată, iar oportunitatea examinării și adoptării acestuia aparține legislativului.

Șef direcție generală
Ion Creangă